EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 20.9.2022
COM(2022) 479 final/2

2022/0294 (NLE)

Forslag til

RÅDETS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE

om ændring af gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350 om midlertidig støtte til Republikken Litauen i henhold til forordning (EU) 2020/672 til mindskelse af risiciene for arbejdsløshed i nødsituationen som følge af covid-19-udbruddet

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Ved Rådets forordning (EU) 2020/672 ("SURE-forordningen") fastsættes den retlige ramme for Unionens finansielle støtte til medlemsstater, der oplever eller er i alvorlig risiko for en alvorlig økonomisk forstyrrelse som følge af covid-19-udbruddet. Støtten inden for rammerne af SURE har primært til formål at finansiere arbejdsfordelingsordninger eller lignende foranstaltninger, der tager sigte på at beskytte arbejdstagere og selvstændige og dermed mindske forekomsten af arbejdsløshed og indkomsttab, samt, som supplement, med henblik på finansiering af visse sundhedsrelaterede foranstaltninger, navnlig på arbejdspladsen.

Den 7. august 2020 anmodede Litauen om finansiel støtte fra Unionen, og den 25. september 2020 tildelte Rådet ved gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350 finansiel støtte til Litauen med henblik på at supplere landets nationale indsats for at imødegå virkningerne af covid-19-udbruddet og håndtere udbruddets socioøkonomiske konsekvenser for arbejdstagere og selvstændige.

Den 11. marts 2021 anmodede Litauen på ny om finansiel støtte fra Unionen inden for rammerne af SURE-forordningen. Som følge af denne anmodning blev Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350 ændret ved Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/678 af 23. april 2021.

Den 8. august 2022 anmodede Litauen for tredje gang om finansiel støtte fra Unionen inden for rammerne af SURE-forordningen.

I henhold til SURE-forordningens artikel 6, stk. 2, har Kommissionen hørt de litauiske myndigheder med henblik på at kontrollere, om der er sket en pludselig og kraftig stigning i de faktiske og planlagte udgifter, der er direkte forbundet med de arbejdsmarkedsforanstaltninger, Litauen har truffet som reaktion på covid-19-pandemien. Dette vedrører navnlig eksisterende foranstaltninger, der er omhandlet i Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350:

a) en tilskudsordning for arbejdsgivere med henblik på at dække de anslåede lønninger for hver arbejdstager, der rammes af en ledighedsperiode, som støtte under karantæne eller undtagelsestilstand. Før den 1. januar 2021 kunne en arbejdsgiver vælge, om tilskuddet skulle dække 70 % af lønnen op til maksimalt 1,5 gange mindstelønnen eller 90 % af lønnen (100 % for ansatte på 60 år og derover), maksimalt op til mindstelønnen. Fra den 1. januar 2021 kan en arbejdsgiver modtage tilskud til dækning af 100 % af lønnen op til maksimalt 1,5 gange mindstelønnen. De arbejdsgivere, der har deltaget i ordningen, skal bibeholde mindst 50 % af deres ansatte i mindst tre måneder efter tilskudsordningens ophør

b) en tilskudsordning for ansatte, der vender tilbage fra en ledighedsperiode, i op til seks måneder efter deres tilbagevenden til arbejdet. Før den 1. juli 2021 var den øvre grænse for tilskuddet mindstelønnen eller to gange mindstelønnen afhængigt af arbejdsgiverens økonomiske aktivitet. De udbetalte tilskud kunne i den første og den anden måned efter den ansattes tilbagevenden til arbejdet udgøre op til 100 % af dennes løn, i den tredje og den fjerde måned op til 50 %, og i den femte og den sjette måned op til 30 %. Fra den 1. juli 2021 er der blevet udbetalt tilskud til ansatte, der vender tilbage fra en ledighedsperiode, i en periode på op til to måneder efter deres

tilbagevenden til arbejdet. Tilskuddet i den første måned udgør 100 % af arbejdstagerens løn, dog højst 0,9 gange mindstelønnen, i den anden måned 100 % af arbejdstagerens løn, dog højst 0,6 gange mindstelønnen. Disse tilskud kan betragtes som en foranstaltning svarende til en arbejdsfordelingsordning som omhandlet i forordning (EU) 2020/672, da de havde til formål at yde indkomststøtte til arbejdstagere og bidrage til at opretholde eksisterende ansættelsesforhold.

Litauen har fremsendt de nødvendige oplysninger til Kommissionen.

Under hensyntagen til den foreliggende dokumentation foreslår Kommissionen, at Rådet vedtager en gennemførelsesafgørelse om at yde finansiel støtte til Litauen inden for rammerne af SURE-forordningen til støtte for ovennævnte foranstaltninger.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Dette forslag er i fuld overensstemmelse med Rådets forordning (EU) 2020/672, i henhold til hvilken forslaget fremsættes.

Forslaget er et supplement til et andet EU-retsinstrument, der har til formål at yde støtte til medlemsstaterne i nødsituationer, nemlig Rådets forordning (EF) nr. 2012/2002 af 11. november 2002 om oprettelse af Den Europæiske Unions Solidaritetsfond ("forordning (EF) nr. 2012/2002"). Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/461 blev vedtaget den 30. marts 2020 og indeholder ændringer til førnævnte instrument, som udvider dets anvendelsesområde til at omfatte større folkesundhedskriser og fastlægger, hvilke specifikke tiltag der er berettigede til finansiering.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Forslaget indgår i en række foranstaltninger, der er udarbejdet som reaktion på den aktuelle covid-19-pandemi, blandt andet investeringsinitiativet som reaktion på coronavirusset, og det supplerer andre instrumenter til støtte for beskæftigelsen såsom Den Europæiske Socialfond og Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI)/InvestEU. Ved i dette særlige tilfælde med covid-19-udbruddet at gøre brug af lånoptagelse og långivning til støtte for medlemsstaterne fungerer dette forslag som en ekstra sikkerhedsforanstaltning til at finansiere arbejdsfordelingsordninger og lignende foranstaltninger, der bidrager til at beskytte arbejdspladser og dermed arbejdstagere og selvstændige mod risikoen for arbejdsløshed.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

Retsgrundlaget for dette instrument er Rådets forordning (EU) 2020/672.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Forslaget fremsættes i forlængelse af en anmodning fra en medlemsstat og er et udtryk for europæisk solidaritet, idet der ydes finansiel støtte fra Unionen i form af midlertidige lån til en medlemsstat, der er berørt af covid-19-udbruddet. Som en ekstra sikkerhedsforanstaltning vil denne finansielle støtte midlertidigt understøtte regeringens øgede offentlige udgifter til arbejdsfordelingsordninger og lignende foranstaltninger, således at arbejdspladser og dermed arbejdstagere og selvstændige kan beskyttes mod risikoen for arbejdsløshed og tab af indkomst.

Denne støtte vil hjælpe den berørte befolkning og bidrage til at mindske de direkte samfundsmæssige og økonomiske virkninger af den aktuelle covid-19-krise.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget overholder proportionalitetsprincippet. Det går ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå instrumentets mål.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Høringer af interesserede parter**

På grund af det presserende behov for at udarbejde forslaget, således at Rådet kan vedtage det i tide, kunne der ikke gennemføres en høring af de berørte parter.

- **Konsekvensanalyse**

På grund af forslagets hastende karakter er der ikke foretaget nogen konsekvensanalyse.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Kommissionen bør kunne optage lån på de finansielle markeder med henblik på videreudlån til medlemsstater, der anmoder om finansiel støtte inden for rammerne af SURE-instrumentet.

Ud over garantierne fra medlemsstaterne indeholder ordningen andre sikkerhedsforanstaltninger for at sikre dens finansielle soliditet:

- en stringent og konservativ tilgang til økonomisk forvaltning
- en sammensætning af låneporteføljen, der begrænser koncentrationsrisikoen, den årlige eksponering og en overdreven eksponering for de enkelte medlemsstater, samtidig med at der sikres tilstrækkelige ressourcer til de medlemsstater, hvor behovet er størst, samt
- muligheder for refinansiering af gæld.

2022/0294 (NLE)

Forslag til

RÅDETS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE

om ændring af gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350 om midlertidig støtte til Republikken Litauen i henhold til forordning (EU) 2020/672 til mindskelse af risiciene for arbejdsløshed i nødsituationen som følge af covid-19-udbruddet

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Rådets forordning (EU) 2020/672 af 19. maj 2020 om oprettelse af et europæisk instrument for midlertidig støtte til mindskelse af risiciene for arbejdsløshed i en nødsituation (SURE) som følge af covid-19-udbruddet[1], særlig artikel 6, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I forlængelse af en anmodning fra Litauen af 7. august 2020 tildelte Rådet ved gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350[2] finansiel støtte til Litauen i form af et lån på højst 602 310 000 EUR med en maksimal gennemsnitlig løbetid på 15 år og en rådighedsperiode på 18 måneder med henblik på at supplere Litauens nationale indsats for at imødegå virkningerne af covid-19-udbruddet og håndtere udbruddets socioøkonomiske konsekvenser for arbejdstagere og selvstændige.

(2) Lånet skulle anvendes af Litauen til at finansiere de arbejdsfordelingsordninger og lignende foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 3 i gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350.

(3) I forlængelse af Litauens anden anmodning af 11. marts 2021 tildelte Rådet ved gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/678[3] om ændring af gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350 yderligere finansiel støtte på 354 950 000 EUR til Litauen ved at øge det maksimale lånebeløb til 957 260 000 EUR med en maksimal gennemsnitlig løbetid på 15 år og en rådighedsperiode på 18 måneder med henblik på at supplere Litauens nationale indsats for at imødegå virkningerne af covid-19-udbruddet og håndtere udbruddets socioøkonomiske konsekvenser for arbejdstagere og selvstændige.

(4) Det yderligere lån skulle anvendes af Litauen til at finansiere de arbejdsfordelingsordninger og lignende foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 3 i

[1] EUT L 159 af 20.5.2020, s. 1.

[2] Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350 af 25. september 2020 om midlertidig støtte til Republikken Litauen i henhold til forordning (EU) 2020/672 til mindskelse af risiciene for arbejdsløshed i nødsituationen som følge af covid-19-udbruddet (EUT L 314 af 29.9.2020, s. 35).

[3] Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/678 af 23. april 2021 om ændring af gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350 om midlertidig støtte til Republikken Litauen i henhold til forordning (EU) 2020/672 til mindskelse af risiciene for arbejdsløshed i nødsituationen som følge af covid-19-udbruddet (EUT L 144 af 27.4.2021, s. 12).

gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/678 om ændring af gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350.

(5) Covid-19-udbruddet har fastlåst en væsentlig del af arbejdsstyrken i Litauen. Dette fører fortsat til pludselige og kraftige stigninger i de offentlige udgifter i Litauen med hensyn til de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 3, litra a) og b), i gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350.

(6) Covid-19-udbruddet og de ekstraordinære foranstaltninger, som Litauen har gennemført i 2020, 2021 og 2022 for at dæmme op for dette udbrud og de socioøkonomiske og sundhedsrelaterede konsekvenser heraf, havde og har stadig dramatiske følger for de offentlige finanser. I 2020 havde Litauen et offentligt underskud og en offentlig gæld på henholdsvis 7,3 % og 46,6 % af bruttonationalproduktet (BNP), som faldt til henholdsvis 1,0 % og 44,3 % ved udgangen af 2021. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 forventes Litauen at have et offentligt underskud og en offentlig gæld på henholdsvis 4,6 % og 42,7 % af BNP ved udgangen af 2022. Ifølge Kommissionens mellemliggende sommerprognose 2022 forventes Litauens BNP at stige med 1,9 % i 2022.

(7) Den 8. august 2022 anmodede Litauen om yderligere finansiel støtte fra Unionen på 141 800 000 EUR med henblik på fortsat at supplere dets nationale indsats i 2020, 2021 og 2022 for at imødegå virkningerne af covid-19-udbruddet og håndtere udbruddets socioøkonomiske konsekvenser for arbejdstagere. Navnlig har Litauen yderligere udvidet eller ændret arbejdsfordelingsordninger og lignende foranstaltninger, jf. betragtning 8-9.

(8) Ved "lov om beskæftigelse nr. XII-2470" af 21. juni 2016, som ændret ved "lov nr. XIII-2822" af 17. marts 2020, "lov nr. XIII-2846" af 7. april 2020, "lov nr. XIII-3005" af 4. juni 2020, "lov nr. XIV-131" af 23. december 2020, "lov nr. XIV-351" af 27. maj 2021 og "lov nr. XIV-911" af 20. januar 2022([4]), jf. artikel 3, litra a), i gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350, indførte Litauen en tilskudsordning for arbejdsgivere med henblik på at dække de anslåede lønninger for hver arbejdstager, der rammes af en ledighedsperiode, som støtte under karantæne eller undtagelsestilstand. Før den 1. januar 2021 kunne en arbejdsgiver vælge, om tilskuddet skulle dække 70 % af lønnen op til maksimalt 1,5 gange mindstelønnen eller 90 % af lønnen (100 % for ansatte på 60 år og derover), maksimalt op til mindstelønnen. Fra den 1. januar 2021 kan en arbejdsgiver modtage tilskud til dækning af 100 % af lønnen op til maksimalt 1,5 gange mindstelønnen. De arbejdsgivere, der har deltaget i ordningen, skal bibeholde mindst 50 % af deres ansatte i mindst tre måneder efter tilskudsordningens ophør.

(9) I henhold til "lov om beskæftigelse nr. XII-2470" af 21. juni 2016 som ændret ved "lov nr. XIII-3005" af 4. juni 2020 og "lov nr. XIV-351" af 27. maj 2021([5]), jf. artikel 3, litra b), i gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350, blev der før 1. juli 2021 også udbetalt tilskud til ansatte, der vendte tilbage fra en ledighedsperiode, i en periode på op til seks måneder efter deres tilbagevenden til arbejdet. De udbetalte tilskud kunne i den første og den anden måned efter den ansattes tilbagevenden til arbejdet udgøre op til 100 % af dennes løn, i den tredje og den fjerde måned op til 50 %, og i den femte og den sjette måned op til 30 %, idet dog den øvre grænse for

[4] TAR nr. 05703 af 18. marts 2020, TAR nr. 07511 af 9. april 2020, TAR nr. 12829 af 11. juni 2020, TAR nr. 28988 af 29. december 2020, TAR nr. 13151 af 9. juni 2021, TAR nr. 01287 af 27. januar 2022.

[5] TAR nr. 12829 af 11. juni 2020, TAR nr. 13151 af 9. juni 2021.

tilskuddet var mindstelønnen eller to gange mindstelønnen afhængigt af arbejdsgiverens økonomiske aktivitet. Fra den 1. juli 2021 er der blevet udbetalt tilskud til ansatte, der vender tilbage fra en ledighedsperiode, i en periode på op til to måneder efter deres tilbagevenden til arbejdet. Tilskuddet i den første måned udgør 100 % af arbejdstagerens løn, dog højst 0,9 gange mindstelønnen, i den anden måned 100 % af arbejdstagerens løn, dog højst 0,6 gange mindstelønnen. Disse tilskud kan betragtes som en foranstaltning svarende til en arbejdsfordelingsordning som omhandlet i forordning (EU) 2020/672, da de havde til formål at yde indkomststøtte til arbejdstagere og bidrage til at opretholde eksisterende ansættelsesforhold.

(10) Litauen opfylder de i artikel 3 i forordning (EU) 2020/672 nævnte betingelser for at anmode om finansiel støtte. Litauen har forelagt Kommissionen passende dokumentation for, at de faktiske og planlagte offentlige udgifter pr. 1. februar 2020 er steget med 1 264 915 309 EUR som følge af de nationale foranstaltninger, der er truffet for at imødegå de socioøkonomiske virkninger af covid-19-udbruddet. Der er tale om en pludselig og kraftig stigning, fordi stigningen også er forbundet med en udvidelse eller ændring af eksisterende nationale foranstaltninger, der er direkte forbundet med arbejdsfordelingsordninger og lignende foranstaltninger og omfatter en betydelig del af virksomhederne og arbejdsstyrken i Litauen. Litauen har til hensigt at finansiere 144 350 000 EUR af det øgede udgiftsbeløb med midler fra Unionen over EU-budgettet og 21 505 309 EUR med egne midler.

(11) Kommissionen har hørt Litauen og bekræftet, at der er sket en pludselig og kraftig stigning i de faktiske og planlagte offentlige udgifter, der er direkte forbundet med de arbejdsfordelingsordninger og lignende foranstaltninger, som er omhandlet i anmodningen af 8. august 2022, jf. artikel 6 i forordning (EU) 2020/672.

(12) Der bør derfor ydes finansiel støtte med henblik på at hjælpe Litauen med at imødegå de socioøkonomiske virkninger af den alvorlige økonomiske forstyrrelse som følge af covid-19-udbruddet. Kommissionen bør træffe afgørelser vedrørende løbetid, størrelse og frigivelse af rater og trancher i et tæt samarbejde med de nationale myndigheder.

(13) Da den i gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350 angivne rådighedsperiode er udløbet, er der behov for en ny rådighedsperiode for den yderligere finansielle støtte. Rådighedsperioden på 18 måneder for finansiel støtte, der tildeles ved gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350, bør forlænges med 21 måneder, og den samlede rådighedsperiode bør derfor være på 39 måneder fra den første dag efter, at gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350 har fået virkning.

(14) Litauen og Kommissionen bør tage hensyn til denne afgørelse i den låneaftale, der er omhandlet i artikel 8, stk. 2, i forordning (EU) 2020/672.

(15) Denne afgørelse bør ikke berøre udfaldet af eventuelle sager om forvridning af det indre marked, som anlægges, navnlig i henhold til traktatens artikel 107 og 108. Den fritager heller ikke medlemsstaterne for i henhold til traktatens artikel 108 at underrette Kommissionen om eventuel statsstøtte.

(16) Litauen bør regelmæssigt underrette Kommissionen om afholdelsen af de planlagte offentlige udgifter, således at Kommissionen kan vurdere, i hvilket omfang Litauen har afholdt disse udgifter.

(17) Afgørelsen om at yde finansiel støtte er blevet truffet under hensyntagen til Litauens eksisterende og forventede behov samt anmodninger om finansiel støtte i henhold til forordning (EU) 2020/672, som andre medlemsstater allerede har indgivet eller

planlagt at indgive, samtidig med at principperne om ligebehandling, solidaritet, proportionalitet og gennemsigtighed anvendes —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

I gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1350 foretages følgende ændringer:

1) I artikel 2 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1 affattes således:

"1. Unionen stiller et lån på højst 1 099 060 000 EUR til rådighed for Litauen. Lånet har en maksimal gennemsnitlig løbetid på 15 år."

b) Stk. 2 affattes således:

"2. Rådighedsperioden for den finansielle støtte, der ydes ved denne afgørelse, er 39 måneder fra den første dag efter, at denne afgørelse har fået virkning."

c) Stk. 4 affattes således:

"4. Den første rate frigives under forbehold af, at den i artikel 8, stk. 2, i forordning (EU) 2020/672 omhandlede låneaftale træder i kraft. Eventuelle efterfølgende rater frigives i overensstemmelse med vilkårene i nævnte låneaftale eller, hvor det er relevant, på betingelse af ikrafttrædelsen af et tillæg hertil eller i overensstemmelse med en ændret låneaftale indgået mellem Litauen og Kommissionen, der erstatter den oprindelige låneaftale."

2) Artikel 3 affattes således:

"Artikel 3

Litauen kan finansiere følgende foranstaltninger:

a) løntilskud under en ledighedsperiode, jf. artikel 41 i "lov om beskæftigelse nr. XII-2470" af 21. juni 2016, senest ændret ved "lov nr. XIV-911" af 20. januar 2022

b) løntilskud efter en ledighedsperiode, jf. artikel 41 i "lov om beskæftigelse nr. XII-2470" af 21. juni 2016, senest ændret ved "lov nr. XIV-351" af 27. maj 2021

c) ydelser til selvstændige, jf. artikel 5-1 i "lov om beskæftigelse nr. XII-2470" af 21. juni 2016 som ændret i 2020

d) ydelser til selvstændige beskæftiget inden for landbruget, jf. artikel 5-2 i "lov om beskæftigelse nr. XII-2470" af 21. juni 2016 som ændret i 2020."

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Republikken Litauen.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

På Rådets vegne
Formand